

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU ECONOMU

Consilier la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla. . . 45 lei

6 luni . . . . . 20 „

3 luni . . . . . 10 „

Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația

București, CALEA RAHOVEI—5

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98

SUMAR

Magistratura și nouile legi de organizare. (Răspuns unor critici), de d-l N. C. Schina.

JURISPRUDENȚĂ:

Curtea de Casație, s. I: *Polixenia Lt. Popescu cu Alecu Nicolau zis și Franghiscatoș;*

Idem: *Ceata Moșnenilor Geremeni și alții cu Ministerul domeniilor;*

Curtea de apel din Buc., s. I: *N. Grasiy cu O Fuchs;*
Tribunalul Putna, s. I: „*Aktien Gesellschaft für Pat. Korkenstein fabrication und Korkensteinbanen*“ din *Budapesta cu Fabrica de zahăr din Mărășești.*

Magistratura și nouile legi de organizare

— Răspuns unor critici —

Pentru aceia cari cunosc caracterul și ideile mele, pentru aceia cari mai ales știu că fac parte din Comitetul de redacțiune al *Curierului Judiciar*, articolul publicat la 1 Ianuarie 1910 și semnat «Direcțiunea» a putut părea surprinzător, de oarece sunt departe de a împărtăși opiniunile pe cari le conține și consecințele pe cari le prevede. Cu toate că am avut totdeauna curajul opiniunilor mele și că gândesc tot ceea ce spun și ceea ce scriu, mi-a părut că francheta îmi impunea datoria de a-mi acoperi răspunderea cu toată urbanitatea posibilă, recunoscând și competența și talentul autorului articolului semnat «Direcțiunea». De altfel, proverbul francez zice că: din ciocnirea ideilor rezultă lumina. Să sperăm dar că lumina se va face pentru cel mai mare bine al tuturor. În acest duel pacific, cu toată diversitatea opiniunilor, voi uza de curtoasia ce totdeauna trebuie să ne fie impusă, fiecare însă având dreptul a-și păstra libertatea de a gândi.

Se critică dar mania de a legifera, în loc de a se mărgini a întrebuința activitatea fiecăruia practicei administrative servindu-se de legile existente, ceea ce ar constitui, adăug eu, o piedică serioasă pentru elaborarea legilor noi.

Se pretinde chiar că, la noi, legile se fac nu prin evoluțiune, dar prin revoluțiune. Într'adevăr, adevăratul progres nu se poate realiza decât prin evoluțiune și, în această privință, împărtășesc cu totul opiniunea autorului; căci prin revoluțiune nu se obține decât ruine sau încercări sterile, dacă nu periculoase.

Într'adevăr, nevoile oamenilor se schimbă sau se modifică conform legii imperioase a timpului, locului, circumstanțelor și avroii să te încapățânezi a guvernă o

țară după vechile legi, este a tăgădui progresul și a condamna națiunea la un pas înapoi rușinos și periculos. Alte timpuri, alte moravuri! Prin evoluțiune, dar, legile trebuie să se manifesteze, să se discute și să se interpreteze, ținându-se totdeauna seamă în mod serios de aspirațiunile, de caracterul și de necesitățile tuturor cetățenilor în așa fel ca egalitatea să domnească înaintea acestor legi, iar nu să servească despotismul unora pentru oprirea altora.

Evoluțiunea aceasta a legilor este comparabilă cu planul general pe care un om inteligent îl face pentru o operă industrială sau comercială și care așteaptă ca mijloacele sale (fruct al muncii sale) și experiența să-i permită a mări întreprinderea pe măsură ce necesitățile se ivesc. Ansamblul, partea principală, este aceea ce îl preocupă mai întâiu; detaliurile se adaugă în urmă cu cea mai mare circumspecție și, în câțiva ani, opera căreia s'a sacrificat, a primit complecta sa dezvoltare: este un ansamblu perfect, serios și desăvârșit.

Revoluțiunea, oricât de legitimă ar fi câteodată pentru a pune capăt abuzurilor strigătoare, n'a produs nici odată decât dezastre. Ea răstoarnă totul, bun sau rău și totul este de refăcut. Trebuie pentru a ieși din acest haos, legi draconiene, înlocuind dezordinea prin o stare de ordine relativă. Statul, societatea, familia, comerțul, industria, agricultura, totul este turburat și se sdruncină de la temelie. Nu trebuie oare mai bine să ne remitem timpului, care este un mare maestru, lăsându-i grija de a regula totul pe măsură ce diferitele nevoi se manifestă și acesta cu o mare largime de vederi, cu un sentiment profund de patriotism luminat, iar nu cu acest spirit de critică «à tout propos». Acest spirit critic, în oarecari cazuri, nici n'ar avea prea mult chie-marea a se amesteca în edictarea legilor; el ar trebui mai mult să coopereze la respectul și aplicarea acestor legi și, în tot cazul, când observațiuni se formulează, apoi trebuie expuse în mod lămurit și mai ales documentat, ceea ce valorează mai mult decât critica intempestivă.

Legile de organizare judecătorească, atât de viu criticate, răspund nevoilor noi, cel puțin unei mai bune distribuțiuni a justiției și înainte de a fi censurate au nevoie a fi judecate prin fructele ce pot da; ori, acestea nu se pot obține dintr'o zi într'alta. Aplicarea lor chiar nu se poate face prin revoluțiune, dar prin transformări succesive. În această materie, ca și în horticultură, de exemplu, nu este cu judecată să voești a obține fructul odată cu înflorirea arborelui în primăvară. Trebuie ca spiritul și litera acestor legi să pătrundă masele, să se

implănte și să se impue generalizându-se. Astfel este pentru «legea judecătorilor de ocoale» și pentru «legea de organizare judecătorească». Au fost aduse prin evoluțiune și nu prin revoluțiune. Au venit la timp și timpul este necesar pentru a le judecă și ameliora, dacă va fi trebuință, iar nu pentru a le condamna prin argumente preconcepte.

Dar, care este în definitiv spiritul și scopul acestor legi edictate și aplicate? Nimeni nu poate tăgădui că ideile moderne, nevoile noi au pus în contact mai frecvent diferitele pătri sociale și că, de aci, s'au născut conflicte de interese ce erau de datoria guvernanților noștri a le reglementa și a le legifera. Se știe de asemenea că francezii, grație inteligenței lor, au propagat ideile lor generoase și, multe din legile lor au fost adoptate de români mult mai puțin înaintați decât dânsii în civilizațiune. Grație acestei influențe binefăcătoare românul și-a asimilat ideile și influențele moderne, într'un timp relativ scurt și, prin aceasta, a ajuns să se pună la nivelul popoarelor celor mai înaintate în civilizațiune și să adopte, pentru binele său, reformele cele mai înaintate din punct de vedere social. Prin acest fenomen, aproape unic în istoria civilizațiunii popoarelor, am ajuns să intrăm în rândul popoarelor civilizate fără a mai putea fi considerați ca o cantitate neglijabilă în concertul european.

Dacă, dar, sub influența curenților moderne contactul permanent al maselor națiunii schimbă fizionomia economică a unei țări, nu este oare natural ca reglementarea conflictelor inerente afacerilor să determine o modificare a vechilor sisteme? Nu este oare natural ca aceste modificări să vină pe calea evolutivă, modificând iar nu abrogând oarecari dispozițiuni de lege chemate a rezolvi litigiile? Ori, când oare trebuiau să intervină aceste legi? La timpul lor, adică la epoca când cuvântul «Justiție» nu exista decât pe hârtie pentru cei slabi cari sunt însă cei mai mulți. Pe cale evolutivă dar a venit cea mai democratică din legi, aceea a «Judecătorilor de ocoale».

Intr'adevăr, cari sunt principiile de cari justiția trebuie să se inspire? Trebuie să fie expeditivă și dată de elementele cele mai bine preparate din punct de vedere intelectual și moral pentru a inspira, pe cât este posibil, cât mai multă încredere justițiabililor fără distincțiune de clasă sau de persoane.

Nu voi avea a mă ocupa de celeritatea justiției care, până în prezent, n'a făcut obiectul nici unei legi, dar cu toate acestea nu este decât un strigăt general contra încetinelilor desnădăjduite ale justiției și o modificare în acest sens este cu nerăbdare așteptată de toți și de fiecare. Din acest fapt netăgăduit și prejudiciabil, trebuie oare conchis, după cum autorul articolului o face pentru noile legi, că dispozițiunile legilor vechi sunt de ajuns pentru a accelera mersul în darea justiției sau că Codul Caragea, oricât de vechi ar fi, este suficient și va fi suficient totdeauna? Sau că într-o țară oameni cu bună direcțiune pot aduce ameliorări fără ajutorul vreunei legi? Jurisprudența cu diferitele sale interpretări nu chiamă ea oare noi legi? (Vezi art. 64 și 72 din legea organică a Curții de casație).

Admitem cu toții, fără umbră de critică, că Codul de procedură civilă, astăzi în vigoare, este o operă care face cea mai mare onoare autorului său și că a produs efecte într'adevăr surprinzătoare. Zece ani după promulgare, nevoile s'au schimbat, raporturile internaționale au devenit mai frecvente, ca ideile și gusturile, diferite industrii s'au creat și toate acestea au dat naș-

tere la conflicte cari cer o grabnică soluțiune. Nu este un paradox a afirma aceasta și, la noi, găsim un exemplu mișcător al necesității de a se îmbunătăți legile existente sau de a legifera altele noi. Nu se știe oare că la Brăila, centru eminent comercial, litigiile cari ar trebui să se rezolve în mod normal înaintea tribunalelor ordinare, sunt rezolvate de către tribunale arbitrale ale căror deciziuni sunt executate fără concursul auxiliarilor ordinari ai justiției. Pentru ce? Toate aceste conflicte au un caracter urgent și, prin consecință, cer instanțe cu proceduri excepționale, în sensul cel mai larg al cuvântului, și de aceea, pentru moment, nu i-a venit încă nimănui ideea a desființa pe aceste cari în mod atât de straniu funcționează astăzi în Brăila.

Toate aceste ameliorări sau modificări vor veni pe cale evolutivă la o anume dată și când nevoie urgentă se va simți. Nu cred, cu atâția alții, de altfel, că asemenea ameliorări vor fi aduse fără legi noi și numai de oameni cari să aibă o bună direcțiune.

Înainte de a examina mai amănunțit legile de organizare judecătorească, atât de aspru criticate, mă întreb în ce spirit au fost ele promulgate?

Expunerile de motive, însoțind aceste proiecte de lege, enumără toate proiectele anterioare depuse pe biroul corpului legiuitor. Ori în toate apare luminos preocuparea înaltelor sfere guvernamentale de a da țării o magistratură mai bună și mai independentă. Condițiunile de stagiul, de examen, prezentațiunea de liste asigură pe cea dintâi dintre cele două calități; stabilitatea și sustragerea tuturor influențelor exterioare pe cea de a doua. Când se promulgă o lege care întrunește toate aceste condițiuni se poate zice că n'au venit pe cale evolutivă și trebuie să se conchidă, fără nici un fundament și cu un sentiment destul de curios, că magistratura se găsește în aceeași situațiune ca mai înainte și că inițiativele luate n'au dat rezultatele așteptate? Critica este ușoară când nu se precizează nimic dar ea nu dobândește o adevărată autoritate decât atunci când este făcută cu ajutorul faptelor și al documentelor.

Din ce punct de vedere dar se pune autorul articolului pentru a afirma că aceste legi de organizare, salutate cu atâta bucurie de aproape întreaga opinie publică, n'au răspuns așteptării tuturor? Ce conțin ele revoluționar? Numai rezervele mintale ale autorului articolului din 1 Ianuarie care, fără a aduce nici un fapt precis, nici un argument, fără a face partea bunului sau răului ce poate conține legea, o desaproabă în bloc, o condamnă definitiv, și aceasta fără a se preocupa de impresiunea rea ce aceasta critică nedreaptă poate produce în oarecari cercuri, de refuzul de supunere ce poate atrage sau cel puțin de eludările ce poate provoca.

Prin ce oare autorul articolului va înlocui aceste legi atât de necesare? «Prin oameni, mărginindu-și activitatea la practica administrativă»!?! Acesta nu este serios.

Să examinăm în scurt, în trăsurile lor generale, aceste două legi. Am demonstrat, cred, că au venit pe cale de evoluțiune și am înlăturat obiecțiunea nedovedită, că ar fi venit pe cale de revoluțiune.

Ce a provocat elaborarea legii judecătorilor de ocoale? Triste evenimente din 1907, cari au determinat, între altele, modificarea legii asupra învoielilor agricole, au făcut ca guvernanții noștri să cerceteze în deaproape măsurile ce trebuiesc luate pentru îndreptarea stării materiale și morale ale țăranilor. Pentru că în complexul de legi menite să aducă o reală îmbunătățire acestei clase întră desigur și aceea privitoare la distribuirea justiției, actualul Ministru al justiției, d-l Toma Stelian,

a alcătuit o lege organizată pe baza principiilor democratice, în favoarea unei clase care până la acea epocă nu cunoștea valoarea și însemnătatea cuvântului justiție. Deși aceștia sunt cei mulți în Stat, totuși justiția rămăsese un privilegiu pentru cei dela orașe, mai avuți și mai susținuți decât țărani. Sistemul de judecată, și noi cari avem oarecare practică judecătorească o putem ști, era din cel mai defectuos. Numărul judecătorilor de ocoale era mai restrâns, competența mult mai mică, astfel în cât litigiile de oarecare importanță nu se desbăteau decât la tribunale. Pentru țărani cari locuiau părțile marginase ale districtului, situațiunea era din cele mai penibile, de oarece accesul la tribunal nu-l puteau avea decât aceia cari pe lângă timp aveau și mijloacele pentru a face față cheltuelilor de diverse naturi pe cari asemenea afaceri le provoacă. Dacă la aceasta se mai adaugă lunile de iarnă, când circulațiunea pe drumuri și șosele este foarte grea, își poa e cineva lesne închipui dificultatea cu care, la sate, dreptatea se putea obține. Dacă afacerile necesitau ascultări de martori, cercetări locale, etc., apoi mai mulți ani era necesari pentru curmarea litigiilor. O încălecare de teren de o întindere neînsemnată sau o turburare de posesiune dădeau loc la înfațișări atât de numeroase încât cheltuelile, în caz de câștig chiar întreceau cu mult valoarea litigiului. Și pentru aceia cari cunosc prețul ce țărani pun pe o bucată de pământ, sforțările acestea ruinatează își găsesc lesne explicațiunea.

Afacerile penale de asemenea și putem enumera în treacăt art. 239, 249, 183, 309, 310, 330 din Codul penal, contravențiunile la legea sanitară, la legea rechizițiunilor militare și altele, dădeau loc la adevărate pelerinaje și în numărul de 40 — 60 procese, ce erau pe conică pe zi, în care figurează de obicei un însemnat număr de martori, recordul îl țineau țărani. De cele mai multe ori procesele se amânau, fie din lipsă de procedură, fie din neprezentare de martori sau din oficiu și toate aceste străgăniri costisitoare și foarte dese ori fără rezultat, toate aceste vexațiuni inutile unite cu alte împrejurări, toate la un loc, au sădit ura în inima țăranilor cari n'asteptau decât momentul a izbucni în revoltă. Pe lângă alte legi cu caracter economic și social a intervenit în mod firesc dar și legea chemată a asigura țăranilor o cât mai bună și mai expeditivă judecată.

Inamovibilitatea judecătorilor de ocol, căroră în mod simțitor li s'a mărit apunamentele, înaintarea pe loc până la gradul de Consilier de Curte de apel, după un anumit stagi, a făcut ca elemente de valoare să fie găsite pentru a răspunde acestei delicate și frumoase misiuni în scopul de a pune la îndemână țăranilor și fără cheltuială o justiție bună și expeditivă, contrarie de aceea pe care le-o oferă legislațiunea anterioară. Fericita inovațiune, pe temeiul căreia, în anumite condițiuni, judecătorii de ocol își îndeplinesc atribuțiunile la comunele respective din ocoalele lor, în scopul înlesnirii judecăților, a dat, și trebuie să o recunoaștem, roadele cele mai bune. Pot afirma, și la rigoare cită nenumărate exemple, că grație acestei chibzuite inovațiuni, multe procese s'au terminat în sensul echității grație intervențiunilor și sfaturilor înțelepte ale judecătorilor. Increderea ce țărani au început a avea în judecătorul de ocol și roadele ce legea judecătorilor a început a produce va contribui în mod simțitor la ridicarea nivelului moral și material al țăranului, și va contribui încă a pune capăt unor numeroase litigii, pentru rezolvarea căroră d-l ministru de justiție a socotit inutil ofi-

ciul apărătorului. Dacă, dar, la toate apreciațiunile oamenilor autorizați și mai în măsură decât mine a judeca lucrurile, dacă la toate aceste afirmațiuni, rezultat al convorbirilor ce am avut cu țăranii din diferite localități, se adaugă și importante rapoarte ale tuturor Procurorilor generali însărcinați de d-l ministru al justiției a face întinse cercetări, pentru a se putea vedea dacă legea judecătorilor de ocoale a răspuns preocupărilor autorului ei, apoi deplină lumină se face și cu temei se poate trage conclusiunea că această lege nu numai că n'a fost făcută pentru a lua vederea, dar că a atins încă scopul ei cel adevărat.

Voiu examina acum, tot în scurt, câteva puncte din legea de organizare judecătorească pentru a combate și afirmațiunea autorului articolului că magistratura se găsește astăzi în aceeaș stare ca mai înainte. S'a zis, și cu drept cuvânt, că o mare anomalie era la tribunale ca numai președintele să fie declarat inamovibil și pentru a se pune capăt acestei situațiuni anormale s'a acordat și judecătorilor garanția chemată a asigura unora și altora independența necesară pentru buna distribuie a justiției. Pentru ca alegerea personalului judecătorec să se facă cu toate garanțiile posibile s'a înființat examenul de capacitate și s'a instituit Consiliul superior al magistraturii ale căruia atribuțiuni sunt de a-și da părerea asupra confirmării, numirii și înaintării magistraților de orice grad; s'au creat magistrați stagiați cari după un stagi de trei ani și în urma examenului de capacitate, pot fi numiți judecători de prima instanță pentru a se evita facerea practicei judecătorești în dauna intereselor justițiabililor. Un nou organ de control, pe lângă cele existente, s'a înființat prin Inspectorii judecătorești datori să inspecteze la intervale cât se poate de apropiate autoritățile pentru cari sunt numiți, să observe lucrările lor, modul cum magistrații aplică legile și să îndeplinesc îndatoririle profesionale, să semnaleze greutățile ce s'ar întâmplă, fie în aplicarea legilor, fie în mersul instituțiunilor juridice și să raporteze ministerului orice abateri dela datorie ar constată din partea personalului judecătorec. Iată dar o serie de înțelepte măsuri, nu pentru a lua vederea, dar pentru a asigura o bună distribuie a justiției și mă întreb, în toată sinceritatea, ce se mai poate cere unei legi de organizare și ce s'ar mai putea introduce într'ansa pentru a liniști pe autorul articolului care le vede pe toate în negru. Când o lege de organizare judecătorească ia în mod chibzuit măsuri de natură a garanta independența magistratului, când cei mai înalți magistrați ai țării sunt chemați a-și da avizul, de care ministrul este dator a ține seamă, pentru numirea și înaintarea magistraților, înaintare care pentru Judecătorii de instrucțiune și de ocoale se pot face și pe loc, nimic nu mai îndreptățește a se susține că magistratura se găsește în aceeaș situațiune ca mai înainte.

Conchid, dar, pentru a zice că avem, și din acest punct de vedere, o lege care răspunde necesităților actuale și sunt convins că toți oamenii de bine, toate glasurile autorizate, și imparțiale vor fi alătura cu noi pentru a o recunoaște.

Ultima parte a articolului din 1 Ianuarie se ocupă de așa zisa știre urâtă ce se aduce justițiabililor prin desființarea Contenciosului administrativ. Documentata expunere de motive, admirabilă ca fond și ca formă, care însoțește anteproiectul depus de d-l ministru al justiției pentru modificarea unor dispozițiuni din legea organică a Inaltei Curți de casație, examinând în mod amănunțit chestiunea din punct de vedere constituțional, între altele

zice: «Nu propunem nici o desființare de contencios administrativ; căci Contencios administrativ înseamnă complexul litigiilor provocate de actele administrative și asemenea litigii rămân tot atâta de posibile pe viitor ca și în trecut. Înțelegem numai să restabilim respectarea principiilor constituționale cari sunt fundamentul dreptului nostru public și garanția ordinii în Stat și să facem să înceteze amestecul plin de pericole al unei instanțe judecătorești în sfera de acțiune a puterii executive».

Crearea în anul 1905 a instituțiunii chemată a judeca plângerile în contra unor acte, limitativ determinate, ale puterii executive căreia i s'a dat denumirea de «Contencios administrativ» a dat loc, atunci când a fost înființată, ca și astăzi, când se înțelege a se modifica prin restabilirea și respectarea principiilor constituționale, la discuții mari și complete astfel încât ar fi prezumțios din parte-mi a mai examina în mod amănunțit aceeași chestiune; totul aproape este epuizat, încât cu greu aş putea aduce o notă nouă în discuțiune. Voi spune însă câteva cuvinte de oarece trebuiesc să demonstrez că nici în această privință nu pot împărtăși vederile autorului articolului. Observațiunea ce-mi permit a face mai întâi este aceea că într'un Stat ca al nostru, unde netăgăduit domnește ideea de ordine, incuviințarea despăgubirilor civile, pentru apărarea în contra actelor administrative ilegale și abuzive este o garanție suficientă dată cetățenilor pentru a-i pune, ca și astăzi, la adăpostul arbitrarului administrativ, de oarece aceste pricini de contencios administrativ cari, deși se vor judeca de instanțele judecătorești conform principiilor generale, vor urma totuși o procedură excepțională, urgentă, cu precădere asupra tuturor celorlalte afaceri și cu termene foarte scurte. Putința, dar, de a obține despăgubiri civile în asemenea condițiuni nu numai că va împedează puterea executivă sau autoritățile administrative a savârși acte arbitrare, dar, încă, în cele mai multe cazuri, aceste autorități se vor abține a executa măsurile ce s'ar putea considera ilegale sau arbitrare, mai înainte ca justiția să-și spună cuvântul său.

Ceeace a determinat legiuitorul din 1905 să creeze instituțiunea contenciosului administrativ n'a fost desigur strigătul general contra actelor administrative abuzive, dar pur și simplul faptul ca acțiunile în despăgubiri făceau dreptul aproape iluzoriu din cauză că procedura de urmat era lungă, costisitoare și echivala, aproape, cu tăgăda de dreptate.

În opozițiune cu ideea de revoluțiune, care se întemează pe schimbări brusce și cari se operează prin cauze neprevăzute sau excepționale, urmă să se găsească mijlocul de a înlesni cetățenilor apărarea în contra arbitrarului administrativ, de oarece numai pe aceste căi se poate face ca ideea de ordine să predomine și acesta conform legii de dezvoltare naturală, unde schimbările nu se pot opera decât continuu și gradat. Evoluțiunea fiind un principiu de schimbare firească a lucrurilor impunea dar, în 1905, a nu se face transformarea în mod brusc și în loc de a se crea o instituțiune care atinge și violează în mod flagrant două principii constituționale, să se ia măsura de mijloc după cum se dispune prin ante-proiectul depus astăzi pe birourile Corpurilor legiuitoare și prin care se cere, între altele, modificarea dispozițiunilor din legea organică a Inaltei Curți de casație cari privesc contenciosul administrativ.

În afară de aceasta, pe lângă despăgubiri rămâne părții vătămate puțința și dreptul de a se adresa cu plângere la autoritatea dela care emană actul, sau la

autoritatea administrativă ierarhic superioară, pentru a cere și revocarea actului. Se dă, dar, garanții suficiente și, după cum se exprimă foarte bine d-l ministru al justiției, se face să înceteze prin acest mod amestecul plin de pericole ale unei instanțe judecătorești în sfera de acțiune a puterii executive.

Motivul ce s'a invocat că instituțiunea creată de legiuitorul din 1905, nu este unică și că funcționează și în Austria, în aceleași condițiuni ca și la noi, este cu totul nefondat, de oarece Austria a împrumutat dela francezi Consiliul de Stat cu atribuțiuni de contencios administrativ, unde pentru exces de putere se poate recurge contra actelor abătute ale organelor administrative. La noi, cu deosebire de ceea ce s'a făcut în Austria și Franța, Constituanta, revizuiind art. 131, a prohibit în mod formal reînființarea Consiliului de Stat cu atribuțiuni de contencios administrativ; iar art. 31-37 al constituției a stabilit principiul separațiunii puterilor care, cum foarte bine se zice, garantează libertatea și ordinea în Stat. Se vede dar lămurit că comparațiunea ce se face cu Austria nu-și are locul, de oarece Austria a împrumutat întocmai Consiliul de Stat dela francezi și care, la noi, pe temeiul a două principii constituționale a fost interzis a se reînființa prin simple legi. Un argument mai mult ce se invoacă în expunerea de motive pentru modificarea instituției în sensul vederilor d-lui Ministru al justiției, este și acela că în legea organică actuală a Inaltei Curți de casație nu se enumeră măcar actele de guvernământ, ceea ce lasă o prea întinsă putere dreptului de apreciere. În Franța și Austria, ce se invoacă de altfel drept exemplu, se enumeră în mod larg actele de guvernământ pentru a se evita după cum s'a mai spus, amestecul plin de pericole ale instanțelor judecătorești în sfera de acțiune a puterii executive.

Dacă am spus câte-va cuvinte în chestiunea privitoare la contenciosul administrativ a fost numai pentru a arăta că nici în această privință nu sunt în acord cu autorul articolului din 1 Ianuarie 1910. În orice caz, proiectul ce se găsește depus pe birourile Corpurilor legiuitoare va da loc la discuțiuni întinse și foarte importante și din aceste debateri se va vedea în ce spirit și cu și cu ce intențiuni se înțelege a se modifica chestiunile cari interesează magistratura și legile sale de organizare.

Regret din suflet că am fost nevoit a scri aceste rânduri. Polemica aceasta, care poate n'a servit prea mult, a fost provocată de autorul articolului semnat «Direcțiunea» și publicat în ziarul *Curierul Judiciar*, din al căruia comitet de redacție fac parte. Este, după a mea părere, un caz de conștiință și un mijloc de apărare pe calea presei, care, din fericire, ne este deschisă pentru a garanta libertatea gândirii.

15 Ianuarie, 1910

N. C. Schina

Președinte la Trib. Ilfov.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 30 Octomvrie 1909

Președenția d-lui G. N. BAGDAT, prim-președinte

Polizenia Lt. Popescu cu Alecu Nicolau zis și Franghiscatos

Străini. — Străin cumpărător de imobile rurale. — Dacă el poate invoca buna credință ca necunoscând vițile de cari era pătat titlul său. — Art. 7 din Constituție. — Dreptul de retențiune. — Posesor evins. — Dreptul său de retențiune asupra imobilului din care a fost evins prin revendicare, chiar dacă ar fi de rea credință. — Dreptul judecătorului de a-i acorda sau nu acest drept. — (Art. 485, 486 și 487 din Codul civil).

1. După art. 485, posesorul nu câștigă proprietatea fructelor decât atunci când posedă cu bună credință, iar în caz contrariu el e dator de a înapoia produsele împreună cu lucrul proprietarului care-i revendică;

Un posesor este de bună credință când posedă ca proprietar, în puterea unui titlu translativ de proprietate, a cărui vițiuri nu-i sunt cunoscute; el încetează de a fi de bună credință din momentul când aceste vițiuri îi sunt cunoscute;

Ca consecință a acestor principii, străinul care cumpără imobile rurale în contra prohibițiunii formale a art. 7 din Constituție, nu poate să invoce necunoștința vițiului de care e pătat titlul său, de oarece prohibiția din art. 7, fiind o dispoziție de ordine publică și de interes național, toți locuitorii sunt presupuși că o cunosc;

Astfel, un asemenea posesor nu poate fi considerat de bună credință, de oarece este presupus că avea cunoștința de vițiul actului său de cumpărare.

2. Deși prin nici un text de lege nu se acordă dreptul de retențiune posesorului evins prin revendicare, totuș în doctrină și jurisprudență este admis că judecătorul poate acorda acest drept ori de câte ori găsește o corelațiune între lucrul reținut și creanța reclamată, și nu este nici un motiv a se face distincție între posesorul de bună credință și cel de rea credință, de oarece nici tradiția și nici principiile generale relative la această materie nu-i refuză acest drept de retențiune posesorului de rea credință.

Deciziunea 408. — Casată, după recursul făcut de Polixenia Locot. Popescu, decizia Curții de apel Galați, secția I, No. 176/907, dată în proces cu Alecu Nicolau zis Franghiscatos.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Petrescu, în dezvoltarea motivelor de casare și

Pe intimat, cerând respingerea recursului;

Deliberând,

Asupra motivelor 1, 3 și 4 de casare:

1. «Violarea art. 485 și 487 din Codul civil și exces de putere

Curtea de apel constată, prin deciziunea sa, că intimatul este de naționalitate grec

Curtea mai constată că intimatul cunoștea că are această naționalitate, de oarece dânsul la anul 1870, cu ocazia cea a căsătoriei sale, a declarat ofițerului de stare civilă că este grec, născut în Chefalonia, și a semnat numele adevărat de Franghiscatos pe care l-a părăsit peste câțiva ani, pentru așa ascunde calitatea de grec.

Curtea mai constată în fine, că intimatul a figurat încă dela anul 1871 și figurează și astăzi în registrele consulatului Elin din Galați.

Față cu aceste constatări Curtea decide că intimatul, fiind străin, nu putea să cumpere imobilul revendicat. Totuș îl consideră de bună credință pentru a putea respinge cererea noastră în privința fructelor.

Era însă imposibil fără un vădit exces de putere, a se deduce buna credință față de constatările de mai sus.

Faptul intimatului, de a se fi înscris la anul 1882 în listele electorale sub alt nume, departe de a stabili buna lui credință, constată, din contră, că dânsul, care cunoștea cel puțin la 1870 naționalitatea sa de grec, a reușit prin fraudă să obțină mai târziu înscrierea sa în listele electorale.

Curtea însă îl consideră de bună credință, chiar după intentarea acțiunii noastre violând art. 487 din Codul civil».

3. «Exces de putere și violarea art. 8 din Constituție.

De oarece numai împământinirea aseamănă pe un străin cu un cetățean român, orice alt mod sau mijloc întrebuintat de cineva pentru a face să fie considerat ca cetățean român n'are valoare. Astfel dar, Curtea găsind că Alecu Nicolau a fost de bună credință, considerându-se român cu ocazia cumpărării moșiei noastre, numai prin faptul că în mod fraudulos a izbutit să fie înscris în listele electorale fără a fi obținut împământinirea, comite un exces de putere și violează art. 8 din Constituție»

4. «Exces de putere

Curtea consideră pe intimat ca posesor de rea credință numai dela data intentării acțiunii și găsește că am avea drept de venituri dela această dată. Totuș ea compensează aceste venituri cu procentul ce s'ar cuveni intimatului la sumele găsite că trebuie să plătim Aceste sume, însă reprezintă valoarea construcțiunilor aflate pe imobil. Asemenea reprezintă prețul vânzării și procente pe 16 ani la acest preț.

Curtea nu putea fără exces de putere să ne oblige să plătim procente la valoarea construcțiunilor cari se dețin și profită intimatului până la predare, nici să ne oblige să plătim procente la procent».

Având în vedere deciziunea supusă recursului, din care rezultă că recurenta de azi Polixenia Locot. Popescu, împreună cu Nicolae Gheorghiu și Ortansa Gheorghiu, intentând acțiune în contra intimatului Alecu Nicolau zis și Franghiscatos, au cerut a se constata că acesta din urmă este de naționalitate străină — grec — și ca atare, potrivit art. 7 din Constituție, neputând cumpăra imobile rurale în România, să fie obligat a lăsa în posesiunea și proprietatea reclamanților imobilul autorului lor defunct Ștefan Gheorghiu, compus din trupul moșiei Rădăești din jud. Tutova, cumpărat de intimat fără calitate, cu ordonanța de adjudecare a Trib. Ilfov cu No. 277 din 14 Noemvrie 1888, cum și a le plăti venitul celui imobil de câte 3000 lei pe an, socotit dela data adjudecării și până la predare;

Că la această acțiune, intimatul Alecu Nicolau zis și Franghiscatos a opus o cerere reconvențională, tinzând ca, în caz de admiterea acțiunii intentată în contra sa, să fie și reclamanții obligați a-i restitui prețul cu care a cumpărat zisul imobil și valoarea construcțiunilor, sădirilor și îmbunătățirilor făcute pe imobilul revendicat, cum și a-i acorda dreptul de retențiune asupra imobilului până la plata acelor sume;

Că Curtea de fond, întemeindu-se pe actele prezentate de reclamanți și depunerile martorilor ascultați în cauză, stabilește în fapt că intimatul este de naționalitate grec, născut în Chefalonia, și că astfel, în baza art. 7 din Constituție, neputând dobândi imobilul rural în litigiu, acțiunea în revendicare este întemeiată;

Că însă, în privința fructelor imobilului revendicat, Curtea de fond judecând că intimatul este de rea credință numai dela data intentării acțiunii, iar nu dela data cumpărării imobilului, a acordat reclamanților dreptul la fructe numai dela intentarea acțiunii;

Că asupra cererii reconvenționale, Curtea de fond a recunoscut intimatului dreptul de restituirea prețului vânzării în sumă de 8200 lei, la care adăugând procentele pe 16 ani, socotite dela data vânzării în sumă de 6560 lei, i-a acordat suma de 14760 lei;

Că în privința valorii construcțiunilor, sădirilor și plantațiunilor, Curtea de fond, considerând pe intimat ca posesor de bună credință dela data cumpărării și până la data intentării acțiunii, conform art. 494 din Codul civil, și întemeindu-se pe depunerile

marilor și pe expertiza efectuată în cauză, a acordat intimatului valoarea acestor construcțiuni în sumă de 5747 lei 50 bani, și astfel a găsit că suma totală la care reclamații urmează să fie obligați către dânsul este de 20507 lei, 50 bani;

Că, pe de altă parte, Curtea de fond, admitând intimatului Alecu Nicolau zis Franghiscatos dreptul de retențiune asupra imobilului revendicat, până ce reclamații îi va plăti sus zisa sumă de 20507 lei, 50 bani, și compensând venitul celui imobil dela data intențării acțiunii, de când zice instanța de fond că intimatul a încetat de a mai fi posesor de bună credință, cu procentul ce i s'ar cuveni la întreaga sumă de 20507 lei, 50 bani, admite astfel în total cererea reconvențională;

Considerând că după art. 485 din Codul civil posesorul nu câștigă proprietatea fructelor decât când posedă cu bună credință, iar la caz contrariu el este dator de a înapoia produsele, împreună cu lucrul proprietarului care-l revendică;

Că, după art. 486 din Codul civil, posesorul este de bună credință când posedă ca proprietar în puterea unui titlu translativ de proprietate, a cărui vițiuri nu i sunt cunoscute; iar după articolul următor 487, posesorul încetează de a fi de bună credință din momentul când aceste vițiuri îi sunt cunoscute;

Considerând că străinul care cumpără imobile rurale în contra prohibițiunii formale a art. 7 din Constituție, nu poate să invoace necunoștința vițiului de care e pătat titlul său, de oarece prohibiția din art. 7 sus menționat, fiind o dispoziție de ordine publică și interes național, toți locuitorii țării sunt presupuși că o cunosc;

Că, prin urmare, intimatul Alecu Nicolau nu poate fi considerat ca posesor de bună credință, de oarece, pe baza principiului enunțat mai sus, dânsul este presupus că avea cunoștința de vițiul actului său de cumpărare (art 487 din Codul civil);

Considerând că Curtea de apel, deși constată în fapt că Alecu Nicolau zis Franghiscatos este de naționalitate grec și deci, nu putea să cumpere imobile rurale, totuși îl consideră că a fost de bună credință la data cumpărării imobilului în litigiu, și îl apără de restituirea fructelor imobilului, de la aceea dată până la data intențării acțiunii;

Că instanța de fond judecând astfel, și acordând recurentei fructele imobilului în chestiune numai dela data intențării acțiunii, iar nu dela data cumpărării de către intimat a celui imobil, a comis un exces de putere și a violat articolele de lege citate mai sus;

Considerând că, pe lângă aceasta, Curtea de apel compensează fructele pe cari le acordă în mod greșit dela data intențării acțiunii, cu procentele la întreaga sumă de 20507 lei, 50 bani; că în această sumă Curtea de apel a stabilit că intră și suma de 6560 lei, care se cuvine intimatului ca procente la prețul vânzării; că, prin urmare, pentru această sumă de 6560 lei Curtea de apel a acordat intimatului procente la procente, comitând astfel un învedereat exces de putere;

Că, astfel fiind, motivele 1, 3 și 4 de recurs sunt întemeiate și decizia urmează să fie casată în privința chestiunilor judecate prin aceste motive.

Asupra motivului 2 de casare:

2. «Violarea art. 7 din Constituție.

«Curtea acordă intimatului dreptul de retențiune a imobilului revendicat până ce vom plăti sumele cuprinse în dispozitivul deciziei. Dreptul de retențiune fiind însă un drept real și ducând la dobândirea cel puțin de fapt a imobilului, nu se poate acorda decât unui român»

Ayând în vedere că instanța de fond, în urma calculului făcut, decide că recurenta, împreună cu ceilalți doi moștenitori ai defunctului Ștefan Gheorghiu, să plătească intimatului Franghiscatos suma de 20507 lei, 50 bani, cu rezerva ca acesta să rețină imobilul până la achitarea zisei sume;

Considerând că deși prin nici un text de lege nu se acordă dreptul pe retențiune posesorului evins prin revendicare, totuși în doctrină și jurisprudență este admis că judecătorul poate acorda acest drept ori de câte ori găsește o corelațiune între lucrul reținut și creanța reclamată, sau cum se exprimă tradițiunea în această materie: *debitum cum rejunctum*;

Că nu e nici un motiv de a se face distincție între posesorul de bună credință și cel de rea credință, și prin urmare a refuza celui de rea credință dreptul la retențiune, de oarece nici tradiția și nici principiile generale relative la această materie nu-i refuză acest drept;

Că din faptele procesului rezultând că între suma la care a fost condamnată recurenta împreună cu ceilalți doi moștenitori, și imobilul în discuțiune există o vădită corelațiune, și cum intimatul nu ar mai avea nici un drept de urmărire asupra imobilului pentru realizarea sumei debitată, în așa caz instanța de fond acordând intimatului dreptul de a reține imobilul până la achitare, nu a comis nici un exces de putere și nici a violat legea;

Că, dar, motivul acesta nefiind fondat, urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

Audiența dela 30 Noemvrie 1909

Președenția d-lui G. N. BAGDAT, prim-președinte

Ceata Moșnenilor Gemeneni și alții cu Ministerul domeniilor

Recurs.—Amânarea lui de trei ori după cererea părților.—Plata unei noi taxe de recurs pentru a putea fi pus în stare de judecată — (Art. 93 din Procedura civilă).

Conform art. 93 din Procedura civilă, dacă un recurs a fost amânat de trei ori după cererea părților, asemenea recurs nu poate să mai fie pus în stare de judecată, decât după plata din nou a taxei prevăzută de legea timbrului pentru introducerea recursului.

Deciziunea 468.—S'a decis, asupra recursului făcut de Ceata Moșnenilor Gemeneni și alții, în contra deciziei Curții de apel din București, s. I, No. 353/904, dată în proces cu Ministerul domeniilor, asupra căruia recurs s'a ivit divergență de opinii în privința aplicării art. 93 din Procedura civilă, ca recursul să se pună în stare de judecată după ce recurenții vor plăti din nou taxa de introducere a recursului.

Părțile au lăsat chestiunea în divergență la aprecierea Curții.

Curtea, deliberând,

Asupra chestiunii de a se ști dacă în cauză urmează să se facă aplicarea art. 93 din Procedura civilă;

Considerând că acest articol prevede în mod categoric că orice pricină care a fost amânată de trei ori de bunăvoie nu se va mai pune în stare de judecată decât după plata unei noi taxe de introducere în aceea instanță;

Considerând că, în speță, din încheierile acestei Inalte Curți, No. 1966 din 29 Noemvrie 1906, No. 823 din 4 Iunie 1907 și No. 1382 din 5 Noemvrie 1907, se constată că recursul făcut de Ceata Moșnenilor Gemeneni a fost amânat de trei ori, după cererea recurentei obște și a intimatului minister;

Că, prin urmare, conform art. 93 din Procedura civilă, acest recurs nu poate să mai fie pus în stare de

judecată decât după plata din nou a taxei prevăzută de legea timbrului pentru introducerea recursului;

Pentru aceste motive, Curtea decide ca acest recurs să se pună în stare de judecată după ce recurenții vor plăti din nou taxa de introducere a recursului, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIA I

Audiența dela 13 Ianuarie 1910

Președenția d-lui OSCAR N. NICOLESCO, prim-președinte

N. Grasiyany cu O. Fuchs

Deciziunea comercială No. 1

Contract de mandat. — Mandat salariat. — Revocabilitatea lui. (Art. 1553 din Codul civil).

Contractul de mandat salariat, poate fi revocat prin simpla voință a mandantului, căci pe de o parte existența unui salariu, nu modifică natura juridică a mandatului și nu-l face să fie considerat ca dat și în interesul mandatarului, iar pe de altă parte, legea stabilind principiul revocabilității în art. 1553 din Codul civil, nu face nici o distincțiune între mandatul gratuit și mandatul salariat.

S'au ascultat din partea apelantului N. Grasiyany d-nii avocați: C. Nacu, C. Arion și T. Seimeanu, iar din partea intimatului d-nii avocați Al. Bilciurescu și I. Saita.

Curtea,

Asupra apelului făcut de N. Grassiany contra sentinței cu No. 1026 din 24 Octomvrie 1909 a Trib. Ilfov, secția comercială *).

Având în vedere că tribunalul, prin această sentință admitând acțiunea intentată de Oscar Fuchs prin petițiunea înregistrată la No. 21772/909, a constatat că între reclamant și pârîtul N. Grassiany a existat, în baza actelor încheiate între părți și intitulate «contract de închiriere» din 17 Maiu 1908 și «urmăre la contractul de închiriere», un contract de mandat și, în consecință, a revocat mandatul pe care reclamantul O. Fuchs l-a dat pârîtului N. Grassiany, prin mai sus menționatele acte;

Ascultând pe părți în susținerile lor și văzând actele și concluziunile lor scrise, alăturate la dosar;

Având în vedere faptele și motivele din sentința apelată, pe cari Curtea găsindu-le întemeiate și le însușește;

Având în vedere că apelantul N. Grassiany obiectează că, deși prin al doilea act, intitulat «urmăre la contractul de închiriere» s'a obligat să plătească 70% din venitul net al «Hotelului Princiar», după scăderea tuturor cheltuielilor, totuși contractul intervenit între dânsul și Oscar Fuchs, proprietarul imobilului, nu este un contract de mandat salariat de gestiune de imobil, ci un contract de locațiune, față cu dispozițiunea articolului 1414 din Codul civil, care consideră ca o locațiune orice concesiune temporară a unui imobil drept o prestațiune anuală ori sub ce titlu ar fi făcută;

Considerând că această obiecțiune nu este întemeiată, căci art. 1414 din Codul civil face parte din capitolul I din titlul al VII-lea, consacrat contractului de locațiune, capitol care se ocupă cu dispozițiuni generale relative la diferitele feluri de locațiuni și art. 1414 se referă nu la locațiunile de imobile urbane, ci la locurile date cu embate;

Considerând că apelantul nu poate trage nici un argument temeinic în sprijinul susținerilor sale din faptul că intimatul i-a dat calitatea de chiriaș și în alte acte, precum: în procura din 26 Septemvrie 1908, în declarațiunea cu data de 22 Ianuarie 1909, căci aceste acte urmând a fi produse de N. Grassiany față de terțele persoane, era necesar ca dânsul să figureze

într'însele cu calitatea ce i se conferă prin actul public intitulat «contract de închiriere», transcris la Tribunalul Ilfov, secția de Notariat, în ziua de 19 Martie 1908 și care posterior a fost modificat în mod secret de părți prin actul denumit «urmăre la contractul de închiriere»;

Că de asemenea nu poate avea nici o înrăurire asupra naturii juridice a convențiunii intervenită între O. Fuchs și N. Grasiyany faptul că acesta ar fi vărsat celui dintâiu o sumă de zece mii lei;

Considerând că dreptul absolut de revocațiune își găsește aplicarea și la mandatul salariat, căci pe de o parte existența unui salariu nu modifică natura juridică a mandatului și nu-l face să fie considerat ca dat și în interesul mandatarului; iar pe de altă parte, legea stabilind principiul revocabilității în art. 1553 din Codul civil nu face nici o distincțiune între mandatul gratuit și cel salariat; că, mai mult, după art. 374 din Codul comercial, mandatul comercial, cum este în speță, nu este gratuit și art. 391 din Codul comercial, prevede formal dreptul mandantului de a-l revoca când crede de cuviință, sub rezerva numai de a plăti daune-interese mandatarului, dacă revocarea a fost făcută fără cauză justă;

Considerând că, astfel fiind, intimatul este îndreptățit de a revoca, după simpla sa voință, mandatul conferit lui N. Grassiany, de a administra imobilul «Hotelul Princiar», independent de art. 17 din actul intitulat «contract de închiriere»;

Considerând, în afară de acestea, că N. Grassiany nu a administrat hotelul în bune condițiuni, ceea ce rezultă din o serie de fapte invocate de intimat; că este suficient că se stabilește din actele produse, că apelantul nu a plătit suma de lei 600 restauratorului N. Muștescu, pentru consumațiuni servite pasagerilor și a expus proprietarul imobilului la o acțiune în justiție din partea acestuia; că a primit de la locatarul Căpitan Șerbănescu, drept chirie până la Noemvrie 1909, un accept de 700 lei cu scadența la 14 Aprilie 1910, obligându-se dânsul, Grassiany, ca să-l prelungească dacă la scadență nu va fi achitat; că în procesul de evacuare intentat aceluiaș locatar de către intimat, în calitate de sechestrul judiciar, N. Grassiany a dat chiriașului, pentru trebuința cauzei, o factură ca să dovedească că poate să ocupe o cameră în hotel până la 23 Aprilie 1910, ceea ce se constată din sentința Tribunalului Ilfov, secția III-a, No. 642 din 20 Noemvrie 1909; că a exagerat cheltuielile de reclamă, etc., fapte cari sunt de natură a înlătura încrederea ce Fuchs acordase apelantului și, prin urmare, a legitima revocarea mandatului;

Că, dar, apelul fiind neîntemeiat, urmează a fi respins și a se confirma hotărîrea tribunalului;

Având în vedere că intimatul a cerut cheltueli de judecată;

Având în vedere art. 140 din Codul de procedură civilă, precum și art. 146 din acelaș cod, care specifică ce se cuprinde în aceste cheltueli;

Având în vedere că intimatul a făcut asemenea cheltueli și apreciind asupra lor, Curtea le fixează la suma de lei trei sute;

Pentru aceste motive, respinge apelul, etc.

(ss) Oscar N. Nicolescu; G. N. Raicoviceanu; I. Stambulescu; D. G. Maxim.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI PUTNA, Secția I

Audiența dela 23 Septembrie 1909

Președenția d-lui N. PAPADAT, judecător

„Aktien Gesellschaft für Pat. Korkenstein fabrication und Korkensteinbanen din Budapesta cu Fabrica de zahăr din Mărășești

Legea asupra brevetelor de invențiune. — Dreptul brevetatilor și al succesorilor lor de a urmări înaintea tribunalelor pe cei ce le ating drepturile conferite prin brevet. — Cerere de sechestrul asigurător în asemenea

*) A se vedea publicată în Curierul Judiciar No. 3 din 14 Ianuarie a. c.

materie. — Dacă pentru admiterea lui e nevoie de întentarea în prealabil a unei acțiuni pe cale principală. (Art. 31 și 32 din legea brevetelor de invențiune).

1. Posesorii brevetelor de invențiuni și succesorii lor au dreptul de a urmări înaintea tribunalelor pe acei ce le ating drepturile conferite prin brevet, fie pentru faptul că fabrica produce prin întrebuințarea procedurilor prevăzute în brevet, fie pentru faptul deținerii, vânzării, expunerii spre vânzare, fie chiar pentru introducerea pe teritoriul român a obiectelor contrafăcute.

2. După art. 32 din legea brevetelor, tribunalul poate, prin o decizie preparatorie și executorie provizoriu, să permită brevetatilor sechestrarea obiectelor brevetate, sub singura condiție a depunerii unei garanții pentru ca nu cumva detentorii obiectelor reclamate ca brevetate să le înstrăineze.

Prin urmare, prin derogatie dela dreptul comun, în asemenea materie nu se cere mai întâiu introducerea unei acțiuni principale pentru ca pe baza ei sechestrul asigurător să poată fi admis.

Reclamanta asistată de d-nii avocați N. Chirculescu și D. Miciora, iar pârta de d-nii avocați Ienibace și Tomulescu.

Tribunalul,

Având în vedere cererea înregistrată la No. 14914/909, prin care d-l T. Akerman în calitate de procurator al Firmei «Aktiengesellschaft für Pat. Korkestein fabrication und Korkesteinbanten» din Budapesta, cere a se da o decizie preparatorie cu execuție provizorie pentru interzicerea Fabricii de zahăr din Mărășești de a întrebuința o anumită specie de piatră refractară poroasă, ce această fabrică a introdus în țară și o întrebuințează, pe motiv că firma reclamantă are obținut brevet regal român pentru fabricațiunea și proprietatea acestui fel de pietre;

Având în vedere desbaterile urmate în cauză și actele din dosar;

Având în vedere că din procesul-verbal No. 3776/909 al acestui tribunal se constată că petiționara firmă are în adevăr un brevet regal român cu No. 290 din 13 Iulie 1906, care face obiectul invențiunii de fabricare a cărămizii asupra căreia se cere aplicarea sechestrului;

Având în vedere că din citatul proces-verbal mai rezultă că acest brevet este publicat prin *Monitorul Oficial* cu No. 70/907;

Având în vedere că, conform art. 5, alin. 2 din legea brevetelor, posesorii brevetelor și succesorii lor au dreptul de a urmări înaintea tribunalelor pe acei ce le ating drepturile conferite prin brevet, fie pentru faptul că fabrica produce prin întrebuințarea procedurilor prevăzute în brevet, fie pentru faptul deținerii, vânzării, expunerii spre vânzare fie chiar pentru introducerea pe teritoriul român a obiectelor contrafăcute;

Având în vedere că Fabrica de zahăr din Mărășești, prin reprezentantul ei, cere a se respinge cererea de sechestrul, de oarece în momentul când s'a cerut aplicarea sechestrului la 26 Iunie 1909, această cerere a fost introdusă fără motiv serios, pentru că cererea de sechestrul nu poate fi privită decât ca o acțiune accesorie unei acțiuni principale, care atunci nu exista și deci nefiind respectat textul art. 31 din legea brevetelor cererea de sechestrul nu e admisibilă;

Având în vedere că, conform art. 32 din legea brevetelor, tribunalul va putea prin o decizie preparatorie și executorie provizoriu să permită brevetatilor sechestrarea acelor obiecte, sub singura condiție a depunerii unei garanții pentru ca nu cumva detentorii obiectelor reclamate ca brevetate să le înstrăineze;

Considerând că așa fiind firma reclamantă n'a făcut pur și simplu decât a cere un sechestrul în spiritul citatului text din lege;

Că legea brevetelor fiind o lege specială, deroga dela dreptul comun, unde odată cu cererea de sechestrul trebuie introdusă și o cerere principală, că deci prin această lege nefiind năicăieri prevăzută nulitatea cererii de sechestrul în cazul când nu e precedată de o acțiune principală, judecata, dacă ar admite concluziunile Fabricii din Mărășești, ar crea o nulitate neprescrisă de legea brevetelor;

Considerând că firma reclamantă necerând decât pur și simplu aplicarea unui sechestrul asigurător, nici nu poate avea loc dispozițiunile art. 31 din legea brevetelor, de oarece prin acest articol se rezervă brevetatului dreptul de urmărire și el nu poate fi obligat a-l respecta decât numai când ar cere urmărirea faptelor de contrafacere; ori în speță, se cere numai sechestrarea «sui generis», conform art. 32;

Că din înțelesul art. 31 reiese că titularul brevetului va putea să urmărească faptul contrafăcării unor obiecte brevetate prin o acțiune penală, iar din art. 32 reiese că dacă dânsul va depune o cauciune, singura condiție pe care de altfel firma reclamantă cată a o îndeplini, va putea cere tribunalului aplicarea sechestrului și tribunalul îl va putea acorda în mod cu totul special, și în contra principiilor dreptului comun; că, așa fiind, este cert că a lăsat la latitudine brevetatului să ceară parchetului urmărirea, sau la tribunal sechestrarea obiectelor brevetate, și legea nu prevede și nici nu lasă a se înțelege că ar fi necesar ca aceste ambe cereri să fie făcute simultan sau cea de urmărire să fie anterioară, cum se susține de fabrica pârta, că deci nici din acest punct de vedere motivul invocat pentru respingerea cererii de sechestrul, neexistând o acțiune principală, este neîntemeiat;

Având în vedere însă că din certificatul parchetului local cu No. 1326/909, se constată că firma reclamantă, prin d-l inginer Akerman, a cerut la 5 August 1909 a se urmări contrafacerea săvârșită de Fabrica din Mărășești a cărămizilor ce fac obiectul cererii de sechestrul de astăzi;

Considerând că chiar dacă s'ar admite că cererea de sechestrul nu poate fi admisibilă fără existența unei cereri principale, prin care să se justifice interesul, totuși această lipsă este acoperită astăzi, deoarece, deși cererea de sechestrul e făcută la 26 Iunie 1909, iar reclamația la Parchet la 5 August 1909, însă astăzi când se judecă cererea de sechestrul reclamația din 5 August 1909 e în curs de cercetare, după cum rezultă din citația parchetului cu No. 1078/909;

Considerând dar că legea brevetelor fiind o lege specială, nu se poate aplica decât *stricto sensu*, astfel cum e redactată, fără a se putea crea nulități și procedura conform dreptului comun, căci legiuitorul unde a înțeles a se întrebuința procedura dreptului comun a prevăzut expres în lege voința sa, cum este de exemplu în art. 23 din legea brevetelor și în art. 45, 46 din regulamentul ei;

văzând deci că, pentru motivele arătate, tribunalul găsește admisibilă cererea de sechestrul;

Că urmând a obliga pe partea reclamantă la darea unei garanții, tribunalul apreciind găsește suficientă suma de una mie lei;

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată, formulată de firma reclamantă, pe care tribunalul, de asemenea apreciind, o fixează la suma de trei sute lei;

Văzând și art. 32 din legea brevetelor și 14^a, 146 din Proc. civilă.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător G. Marosin, admite cererea făcută de d-l T. Akerman, în calitate de procurator al firmei «Aktiengesellschaft für Pat. Korkestein fabrication und Korkestein lanten» și ordonă aplicarea sechestrului.

(ss) N. N. Papadat; G. Marosin.